

ઘોરણ : 10 ગુજરાતી

પાઠ : 17

દિવસો જુદાઈના જાય છે

સ્વાધ્યાય

પ્રશ્ન : 1 નીચે આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી ખરા (✓) ની નિશાની કરો.

(1) સ્વજન સુધી કોણ લઈ જશે ?

(ક) મિત્રો

(ખ) દુશ્મનો

(ગ) ગની

(ઘ) ઈશ્વર

(2) કવિને ક્યાં સુધી જવું હતું ?

(ક) ધરા સુધી

(ખ) ઉન્નતિ સુધી

(ગ) ગગન સુધી

(ઘ) એકમેકનાં મન સુધી

પ્રશ્ન : 2 નીચેના પ્રશ્નોનોનાં એક વાક્યમાં ઉત્તર આપો.

(1) ગરીબ સ્ત્રીની ચૂંદડી ક્યાં સુધી સાથે રહે છે ?

➤ ગરીબ સ્ત્રીની ચૂંદડી તેના કફન સુધી સાથે રહે છે.

(2) કવિ માટે કેવા દિવસો જતા હતા ?

➤ કવિ માટે પ્રિયતમાથી જુદાઈના વિરહના દિવસો જતા હતા.

પ્રશ્ન : ૩ નીચેના પ્રશ્નનો બે-ત્રણ વાક્યોમાં ઉત્તર આપો.

(1) કવિ કઈ અરજ કરે છે ?

- કવિ અરજ કરતાં કહે છે કે તમે રાંકના રતન જેવા છો, એટલે એ રાંકનાં દર્દનાં આંસુ વ્યર્થ ન જાય એ જોવાનું કામ તમારું છે. અમારી આ અરજી તમને માન્ય હોય તો હૃદયથી તેનાં આંસુ લૂછવા રાંકનાં નયન સુધી જાઓ.

પ્રશ્ન : 4 નીચેના પ્રશ્નનો સાત-આઠ લીટીમાં જવાબ આપો.

(1) 'દિવસો જુદાઈના જાય છે.' - ગઝલમાં ગનીની મનઃસ્થિતિ તમારા શબ્દોમાં વર્ણવો.

➤ 'દિવસો જુદાઈના જાય છે' ગઝલના આરંભની પંક્તિ જ કવિ ગનીની વિયોગની મનઃસ્થિતિને વ્યક્ત કરે છે. તેમ છતાં કવિને આશા છે કે એ જ જુદાઈ તેમને એક દિવસ મિલન સુધી લઈ જશે. જીવનમાં

ભલે શત્રુ આવ્યા હોય, પણ એ જ તેમનો હાથ પકડીને તેમનાં
સ્વજન સુધી લઈ જશે. કવિને ધરતી સુધી કે ગગન સુધી જવામાં
રસ નથી. તેમણે જીવનમાં ઉન્નતિ થાય કે પતન થઈ તેવા માર્ગ
સુધી પણ જવું નથી. તેમને તો એકબીજાના દિલ સુધી પહોંચવું
છે. તેમના દિલમાં વસવું છે. કવિ ઈશ્વરને પ્રાર્થે છે કે તમે રાંકનાં

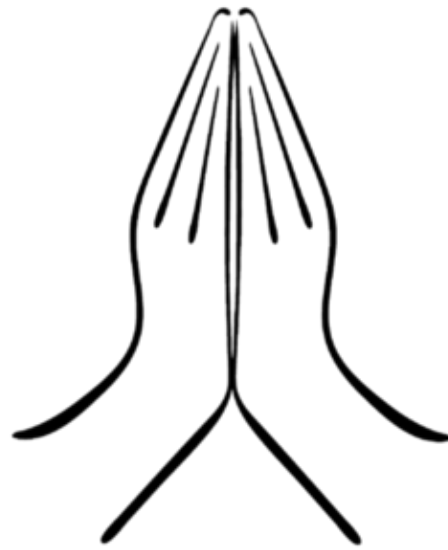
રતન સમા છો. એમનાં આંસુ વ્યર્થ ન જાય એ તમારે જોવું રહ્યું.
અમારી આટલી વિનમ્ર અરજી તમને માન્ય હોય, તો તમે હૃદયથી
એ રાંકનાં નયનોમાંથી વહેતાં આંસુને લૂછવા પહોંચજો. ઈશ્વર તો
રાજરાણીનાં વસ્ત્ર જેવા છે. રાજરાણી થોડી વાર માટે વસ્ત્ર પહેરીને
તે કોઈ ગરીબને આપી દે છે, પણ રંક સ્ત્રી જેવા અમે એ ચુંદડીને

ઈશ્વરની પ્રસાદી ગણી કફન સુધી સાથે રાખીએ છીએ. હૃદયમાં
જો વિયોગની વેદના વધી જાય અને એ વિરહાગ્નિની વેદના પવન
સુધી એટલે કે બહાર નીકળે એ પહેલા જ ઈશ્વરે કૃપા કરી અને
અમારા શ્વાસ બંધ થઈ ગયા.

(1) “ન ધરા સુધી, ન ગગન સુધી, નહીં ઉન્નતિ, ન પતન સુધી
અહીં આપણે તો જવું હતું, ફક્ત એક-મેકના મન સુધી.”

➤ કવિને ધરા સુધી કે ઊંચે ગગન સુધી જવામાં રસ નથી. તેમની
ઉન્નતિ થાય કે પતન થાય તેની પણ તેમણે પરવા નથી. કવિ
કહે છે કે અહીં આપણે તો એકબીજાના મન સુધી જવું હતું,
એકબીજાનાં દિલમાં વસવું હતું.

Thanks

For watching